

Ik doe iets voor jou, jij doet iets voor mij!

Vraag het aan Marie Energie

Lang voor er geld in omloop was, ruilden mensen goederen en diensten met elkaar.

Een systeem dat ook vandaag nog mogelijkheden biedt om de samenwerking, solidariteit en sociale contacten tussen mensen te bevorderen.

Bovendien ook een leuke manier om een beetje in te gaan tegen onze consumptiemaatschappij.

Wat is een ruileconomie?

Een ruileconomie is een economie die gebaseerd is op ruilhandel in de plaats van op geldtransacties. Goederen en diensten worden in een ruileconomie direct of indirect tegen elkaar geruild. Hoewel er geen geld wordt verhandeld, wordt vaak toch een soort 'boekhouding' bijgehouden van aanbod, afname en openstaande posten. Het evenwicht bewaren is het enige doel van zo'n boekhouding (geen tekorten maar ook geen winst). Het meest concrete voorbeeld van een ruileconomie is een LETS-netwerk.

Wat is LETS?

LETS staat voor Local Exchange Trading System, in het Nederlands ook wel Lokaal Uitwisseling Systeem (LUS) genoemd. Het is een netwerk waarin deelnemers op vrijwillige basis spullen, tijd, diensten en kennis uitwisselen. Wat je doet voor iemand of uitleent aan iemand, wordt uitgedrukt in eenheden. Het eenheidensysteem wordt beheerd in een centrale boekhouding. LETS-eenheden zijn geen geld. In Vlaanderen worden de eenheden meestal uitgedrukt in uurwaarde. Je moet dus aangeven hoeveel uur de klus die je voor iemand anders doet, waard is.

Hoe werkt een Lokaal Uitwisseling Systeem?

Deelnemers aan een LETS-netwerk doen voor elkaar wat ze graag doen. Jij bakt een taart voor André (omdat je bakken gewoon leuk vindt). André wast de auto van Gerda. Gerda breit een trui voor Annemie. Annemie komt babysitten bij jouw kinderen...

Om te weten wat andere letsers aanbieden, maakt een LETS-groep een zoekboekje, LETS-gidsje of een databank op een website met het aanbod en de vragen van alle letsers. Ben je geïnteresseerd in iemands aanbod, dan bel of mail je naar de aanbieder. Samen spreek je af wat, wanneer en hoe.

Eens de klus geklaard, krijgt de letser die zich inzet voor de ander, een 'bon' waarop zijn tijdsinzet staat.

Eén persoon houdt de tijdrekening van alle deelnemers bij. Je begint op nul. Je balans zal de ene keer positief, de andere keer negatief zijn. Dat is geen probleem. Je geeft naar kunnen en neemt naar behoefte. Zolang je maar het evenwicht probeert te bewaren.

Waarom goederen en diensten ruilen?

- Letsen heeft praktische voordelen: het is gratis en je kunt iemand vragen om iets voor jou te doen dat je zelf niet kunt of waarin je geen zin hebt, zonder hiervoor onmiddellijk iets te moeten terugdoen.
- Letsen bevordert sociaal contact. Je leert nieuwe mensen kennen en je wordt gewaardeerd om de hulp die je aanbiedt.
- Letsen is een alternatief voor onze geldeconomie en doorbreekt de hokjes waarin mensen zitten. Mensen die het financieel moeilijker hebben, hoeven niet uit de boot te vallen.

Met wie kan ik ruilen?

In Vlaanderen bestaan zo'n twintigtal LETS-kringen. Je vindt ze op de website van de vzw LETS Vlaanderen: www.letsvlaanderen.be

In principe kan iedereen letsen. Mensen die stempen, moeten schriftelijk aan de RVA melden dat ze vrijwilligerswerk doen. Wie een ziekte- of invaliditeitsuitkering krijgt, vraagt toestemming aan zijn adviserend geneesheer.

Natuurlijk hoeft het allemaal niet zo groots. Het idee om diensten en goederen te ruilen (kortom, om elkaar te helpen) kan evengoed wat kleinschaliger en minder georganiseerd verlopen. Maar houd er rekening mee dat het maar stand houdt als het evenwicht tussen geven en nemen min of meer bewaard wordt.

Kan ik zelf met een LETS-groep starten?

Ja, praktisch hoeft een LETS-groep opstarten immers niet echt veel werk in te houden en in principe kan iedereen deelnemen. Met een groepje van ongeveer 10 mensen kun je aan de slag. Informatie, voorbeelden en ondersteuning krijg je van LETS Vlaanderen vzw. De vzw bracht ook een duidelijke brochure uit over het systeem.

